

Évfordulók

80 éve született Pászti Miklós

A Farkasréti temetőben március 31-én a Nemzeti Énekkar tartott megemlékezést Pászti Miklós zeneszerző, karnagy születésének 80. évfordulója alkalmából.

A megemlékezésen részt vett a zeneszerző lánya és unokája, valamint a Pászti Miklós Vegyes Kórus, közreműködött a Nemzeti Énekkar Antal Mátyás vezetésével.

Pászti Miklós Liszt-díjas, Erdemes Művész, a Liszt Ferenc Társaság és a Kodály Zoltán Társaság alapító tagjának kopjafájánál Palovics Lajos, Biatorbágy polgármestere méltatta a zeneszerző, karnagy életművét, munkásságát:

„Tisztelt Emlékező Közösség! Kedves Barátaim!

Megtisztelő és bizonyos szempontból meglepő volt számomra a felkérés, hogy Pászti Miklós sírjánál én tartsak emlékező beszédet. Én nem ismerhettem őt személyesen, mint családtagjai vagy munkatársai, kollégái, tanítványai. Az idő előrehaladásával azonban egyre inkább helyénvaló lesz, hogy amivel halhatatlanná lett, művei miatt és műveivel emlékezzünk rá.

Be kell vallanom, amikor annak idején a Magyar Állami Népi Együttes egy-egy előadását láttam, hallottam, nem törődtem vele, ki a koreográfus, ki a zeneszerző, ki vezényel. Pászti Miklóssal már csak halála után »ismerkedhettem meg«, amikor gyermekei, kollégái a Pászti Miklós Alapítvány létrehozásakor ellátogattak Biatorbágyra, művészeti iskolánk felvette, felvehette a nevét és vegyes kórusunk megtanulta és műsorra tűzte Pászti Miklós könnyebb, kisebb kórusműveit. Elkezdttem figyelni, keresni a Pászti-műveket és az általa vezényelt darabok felvételeit a rádióműsorban.

Hallgatóként és műkedvelő kórusénekesként egyaránt lenyűgözött a Kereszt; ott és más, nemzetközileg is elismert műveiben a gregorián témák többszölamú feldolgozása vagy a korban már valamivel későbbi reneszánsz latin költemény megzenésítése. A feltámadás öröme hirdető, protestánsoknál és katolikusoknál egykor egyaránt énekelte gyülekezeti énekek kórusfeldolgozását hallva arra gondolok, bizonyára ő is szívesen látta volna, ha mi, marakodó keresztények, keresztények egymással, magunkkal és többi embertársunkkal összebékülünk.

Pászti Miklós egy új kaput nyitott számunkra, a világnak egy eddig nem így ismert vagy némileg homályba maradó részére. A történeti énekeket, népdalokat akár szóló, akár kórusénekként formálta meg, hangszeres kíséretei a hagyományosnak ismert módokhoz alkalmazkodott, de jellegzetesen Pászti Miklós keze nyomát hordozza. A több tízezer, néhány százezer magyar dalból úgy válogatott, hogy ezek végigkísérnek az egész emberi életúton és annak változatos érzelmi megnyilvánulásain. A csúfolódó és melankólikus Két ormánsági népdaltól a most egyik részletében elhangzott Csángó-magyar szerelmi dalon keresztül ívelnek ezek a művek a Három régi nóta Pálóczi Horváth Ádám egyik »Tuss«-át feldolgozó »Akinek most kedv nincs« kezdetű teljes felszabadultságát tükröző zárótételéig.

Amivel megismerkedhettem ezidáig, csak kis töredéke Pászti Miklós műveinek és tevékenységének. A mi kis kórusunk most a Népdalkantáta, tanulásával készül az áprilisi Pászti Miklós- napokra. Gyermekei és a Pászti Miklós által alapított Nemzeti Énekkar méltó Pászti Miklóshoz, mi is a róla elnevezett művészeti iskolák tanárai és tanulói és a vegyes kórus, igyekszünk, hogy ne valljunk szégyent névadónk előtt.”

Pászti Miklós zeneszerző, karnagy műveit előadásai által őrzi meg és teszi élővé a Nemzeti Énekkar, a Pászti Miklós Vegyes Kórus. Nevét és emlékét a róla elnevezett Móri Pászti Miklós Zeneiskola, Pászti Miklós a Zenei Nevelésért Alapítvány és a biatorbágyi Pászti Miklós Alapfokú Művészetoktatási Intézmény, valamint a Pászti Miklós Alapítvány ápolja és őrzi.

2008. április 5-én az MTA Kongresszusi termében emlékműsört rendeztek, a XXXII. Bárdos Lajos Zenei Hetek Nyitó Hangversenyén énekelt a Pászti-kórus. Közreműködő együttesek: Bárdos Lajos Kamarakórus (vez.: Kempelen Tünde); Sonantes Kamarakórus (vez.: Jankovics László); Pászti Miklós Vegyes Kórus (vez.: Bolyki Eszter), Óbudai Kamarakórus (vez.: Erdős Ákos); Budapesti Monteverdi Kórus (vez.: Kollár Éva). Az összkar a közönséggel együtt énekelte Bárdos Lajos (Márkus Miklós) Tábortűznél című darabját.

Bárdosköszöntő c. versét elmondta Miskolczi Ottó színművész.

Miskolczi Ottó: Bárdosköszöntő

A magyar égen állócsillag lenni,
A többség ajkán megmaradni dalban,
Óreg s ifjú szíveklő énekelni
És szeretetre lázítani halkan,
Az tud, kinek szárnyát nem köti semmi,
Kitölti az űrt fényharmóniákban,
Tud sötétben is egyenesen menni
Földünkön: valahol Európában.
Hogy ha lettél nekünk, maradj hát velünk.
Létünk záloga rejlik dalaidban,
E térben és időben végtelenben
Anyanyelvünket játszva tanítsd nekünk.
Értelmes béke szárnyal minden dalban,
Szív és mosoly a szemben, szerelemben.

A Pászti-kórus a közeljövőben Szerbiában lép fel a nagybecsreki Emmanuel kórus meghívására, valamint részt vesznek a VII. Vajdasági Bárdos Fesztiválon, május 17–18-án.

A névadó szobra

A Krónika előző számában hírt adtunk arról, hogy Lelkes Márk biatorbágyi szobrászművész Karikó János mellszobrát készíti. Azonban tévesen közöltük azt, hogy ezt önkormányzati épület műterembérlete fejében tenné. Biatorbágy egykori bírójának, népköltőnek és az Olvasó Kör jegyzőjének mellszobrát a Karikó János Könyvtár ötvenéves fennállásának jubileumi ünnepségére ajánlotta fel ellentételezés nélkül. Az önkormányzat fontolgatja, hogy bronzból leöntetni az elkészült művet és a Karikó János utca egyik pontján felállítja.

A művész a műterem fejében a képviselő-testület által megjelölt másik portrét (Szily Kálmán, Juhász Gyula, Ritsmann Pál stb.) készíti majd el.

H. I.

